

Eva SEMOTANOVÁ – Zlatica ZUDOVÁ-LEŠKOVÁ – Jitka MOČIČKOVÁ – Jiří CAJTHAML – Pavel SEEMANN – Jan D. BLÁHA a kol., **Český historický atlas. Kapitoly z dějin 20. století**, Historický ústav, Praha 2019, 297s.

Český historický atlas. Kapitoly z dějin 20. století volně navazuje na dlouholetou spolupráci kolektivu odborníků z Historického ústavu Akademie věd České republiky, z katedry geomatiky Fakulty stavební Českého vysokého učení technického a z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Společným výsledkem jejich dosavadní práce byly především Akademický atlas českých dějin z roku 2014 (2016) a atlasová monografie *Frontiers, massacres and replacement of populations in cartographic representation: case studies (15th–20th centuries)* z roku 2015. Atlas se člení na tři základní oddíly, Prostor, Čas a Společnost. Záměrně nebylo vybráno prosté chronologické hledisko, kde by zanikly jedinečnost, specifická a přetrvávající aktuálnost témat, charakteristických pro 20. století. Podtitul naznačuje výběrovost témat, danou několika závažnými důvody: 20. století bylo obdobím, naplněným děním, které v mnoha případech prolíná do současnosti, je vnímáno jako součást historické a kolektivní paměti. Některé významné poznatky přitom nebylo možné zpracovat kartografickou metodou. V řadě případů by mapa vybraného území nebyla rovnoměrně, vyváženě pokrytá tematickým obsahem, a to nejen s ohledem na nedostatek relativně přesných topografických údajů, vyplývajících z výzkumu historických zdrojů, ale také kvůli jejich roztržitosti, nesourodosti či koncentraci pouze do určitých oblastí. V úvahu přicházely rovněž otázky hierarchizace (vyjádření stupně důležitosti, nadřazenosti a podřazenosti), kategorizace a zevšeobecnění (generalizace) údajů pro potřeby map malých měřítek. Závažný problém představovaly hranice území a jejich proměny v dílčích časových meznících, avšak znázorněné společně na jedné syntetizující mapě. Autorský tým byl mimo jiné limitován rozměry tištěného atlasu a s nimi souvisejícími měřítky jednotlivých map. Tam, kde to bylo nutné, byly hlavní mapy doplněny výřezy s detaily, případně přehledovými mapami. Tematický obsah map byl vždy zpracován tak, aby byl uživatelsky dobře čitelný a srozumitelný. Atlas předkládá vybrané kartograficky ztvárněné historické události, které stále oslovují odbornou i širší laickou veřejnost, ale i témata dosud nezpracovaná. Nabízí pohled na dějinný vývoj v čase a prostoru tak, jak jej umožňují tištěné (analogové) analytické i syntetické mapy, s určitou mírou státnosti, ale zároveň s předností stability tištěných médií oproti internetovým.